

Poreska praksa za jun 2014.godine

Pitanja i odgovori iz PDV-a	od strane	2 - 6
Pitanja i odgovori iz poreza na dohodak fizičkih lica	od strane	7 - 7
Pitanja i odgovori iz poreza na dobit pravnih lica	od strane	8 - 13
Pitanja i odgovori - razno	od strane	14 - 17

POREZ NA DODATU VRIJEDNOST

1. Da li imate pravo odbitka ulaznog PDV na zalihe prilikom otpočinjanja sa obavljanjem djelatnosti, odnosno registracije za PDV obveznika?

Članom 40 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01, ...76/05 i "Službeni list CG", br.16/07,40/11,29/13) je propisan odbitak ulaznog PDV kod otpočinjanja obavljanja oporezive djelatnosti.

Danom pravosnažnosti registracije, poreski obveznik koji otpočne sa obavljanjem djelatnosti stiče pravo na srazmjerni odbitak ulaznog PDV za proizvode koje ima na zalihama prije pravosnažnosti registracije. Srazmjerni odbitak ulaznog PDV utvrđuje poreski organ na osnovu knjigovodstvenih podataka poreskog obveznika i podataka o uporednim (primjerenim) zalihama proizvoda za obavljanje istorodne djelatnosti kod drugih poreskih obveznika.

Poreski obveznik iz stava 1 ovog člana može odbiti ulazni PDV srazmjerno izvršenom prometu, s tim što po tom osnovu nema pravo na povraćaj poreza.

Postupak odbitaka ulaznog PDV kod otpočinjanja obavljanja oporezive djelatnosti je bliže razrađen članom 101 Pravilnika o primjeni zakona o porezu na dodatu vrijednost .

Lice iz člana 40 stav 1 Zakona koje otpočne sa obavljanjem djelatnosti podnosi poreskom organu zahtjev za odbijanje pretporeza za proizvode koje ima na zalihama. U zahtjevu mora posebno iskazati proizvode na koje je bio plaćen PDV kod nabavke ili uvoza i za upotrebljavane proizvode.

Odbitak pretporeza se izračunava na način što:

-se zalihe vrednuju po knjigovodstvenoj vrijednosti (sa uključenim PDV) ili tržišnoj vrijednosti ako je ona niža,

-se od vrijednosti zalihe proizvoda oduzme vrijednost proizvoda za koje još nije primljen račun, odnosno ako će račun biti primljen nakon registracije za poreskog obveznika,

-je iznos pretporeza jednak iznosu PDV koji bi bio obračunat ako bi proizvodi bili nabavljeni dan prije dana registracije za plaćanje (sa uključenim PDV).

Pod zalihama iz stava 2 ovog člana ne smatra se oprema za obavljanje djelatnosti i nepokretnosti.

Poreski obveznik iz stava 1 ovog člana može odbiti pretporez sadržan u zalihama srazmjerno izvršenim isporukama, s tim što po tom osnovu nema pravo na povraćaj pretporeza.

Dakle, odbitak ulaznog PDV kod otpočinjanja obavljanja oporezive djelatnosti može se koristiti uz uspunjenje uslova propisanih naprijed navedenih odredbi Zakona i Pravilnika.

2. Kakav je poreski tretman servisnih usluga vezanih za održavanje, popravku i remont jahti i poreski tretman usluga koje se pružaju u lukama, a vezani su za brodove kruzere kojima se isporučuje voda i odvozi smeće?

Predmet oporezivanja PDV -a prema prema članu 3 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01, ...76/05 i "Službeni list CG", br.16/07,40/11,29/13) je promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu.

Shodno članu 24a stav 1 tačka 15a Zakona o porezu na dodatu vrijednost PDV se obračunava i plaća po sniženoj stopi od 7% na promet servisnih usluga koje se pružaju u marinama.

Bliže tumačenje ovog člana je dato u članu 10a Pravilnika o utvrđivanju proizvoda i usluga koji se oporezuju po sniženoj stopi PDV -a ("Službeni list RCG", br.81/05, ... 10/06 i "Sl. list CG", br.06/08, ... 11/09) servisnim uslugama koje se pružaju u marinama, u smislu člana 24a stav 1 tačka 15a Zakona smatraju se usluge smještaja, čuvanja i zaštite (vez u vodi i na suvom), održavanja, popravke i remonta jahti, a koje ne uključuju proizvode koji se koriste za obavljanje tih usluga.

Kada su u pitanju usluge u vezi sa pomorskim saobraćajem one se shodno članovima 25 stav 1 tačka 7 oporezuju po stopi od 0%. Članom 54 tačka 14 Pravilnika o primjeni zakona o PDV-u uslugama u vezi sa međunarodnim pomorskim saobraćajem smatraju se: usluge vuče pomorskih objekata, pilotiranje plovnim objektima, vezivanje plovnih objekata, utovara, istovara, pretovara i skladištenja broskog tereta u lukama., lučke ,skladišne i agencijske usluge za terete brodova, odvoz smeća, pranje rublja i ostale usluge koje su u direktnoj vezi sa međunarodnim pomorskim saobraćajem.

Dakle, na osnovu naprijed navedenog kada su u pitanju jahte, ukoliko se usluge pružaju u marinama iako se radi o uslugama svrstanim u članu 10a Pravilnika o utvrđivanju proizvoda i usluga koji se oporezuju po sniženoj stopi PDV –a na takve usluge se obračunava PDV po stopi od 7%, dok u svim ostalim slučajevima usluge se oporezuju po opštoj stopi od 19%.

Takođe i kod oporezivanja usluga koje se pružaju u lukama, ukoliko se radi o uslugama koje su u direktnoj vezi sa međunarodnim pomorskim saobraćajem na takve usluge se prilikom obračuna PDV primjenjuje nulta stopa dok u svim ostalim slučajevima usluge se oporezuju po opštoj stopi od 19%.

3. Da li se može PDV smatrati odbitnim na ulazne fakture koje se prime na osnovu usluge rentiranja, iznajmljivanja (malih kamiona za dostavu, malih auta sa pet sjedišta koja se koriste za obilazak terena, za prevoz zaposlenih po potrebi posla)?

Kada je u pitanju korišćenje prava na odbitak ulaznog PDV uslovi su propisani članom 37 Zakona i 94 Pravilnika o primjeni zakona o PDV. Naime, pravo na odbitak pretporeza priznaje se ako su kumulativno ispunjeni uslovi propisani članom 94 Pravilnika o primjeni zakona o PDV, a jedan od osnovnih uslova jeste da su primljeni propizvodi, odnosno usluge namijenjene za obavljanje djelatnosti poreskog obveznika.

Članom 37 stav 5 tačka 1 Zakona propisano je da poreski obveznik ne smije odbiti ulazni PDV od plovnih objekata namijenjenih za sport i rekreaciju, putničkih automobila i motocikala, goriva i maziva i rezervnih djelova i usluga usko povezanih sa njima, osim za plovne objekte, odnosno vozila koja su namijenjena za: dalju prodaju, iznajmljivanje, prevoz lica i dobara (taxi) i obuku vozača za upravljanje navedenim prevoznim sredstvima.

Kako se u konkretnom slučaju radi o uslugama rentiranja, iznajmljivanja (malih kamiona za dostavu, malih auta sa pet sjedišta koja se koriste za obilazak terena, za prevoz zaposlenih po potrebi posla), radi se o petporezu zaračunatom na fakturama od strane dobavljača koji se ne može koristiti kao odbitni.

Troškovi vezani za iznajmljivanje, priznaju se u troškove poslovanja u svrhe utvrđivanja oporezive dobiti, odnosno priznaju se kao rashod u iznosima utvrđenim bilansom uspjeha u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo.

4. Da li fizičko lice koje je registrovano kao preduzetnik, obavlja djelatnost sezonskog karaktera (prodaja sladoleda), mora imati registar kasu ili može izdavati paragon blokove?

Shodno članu 32 stav 8 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i 16/07,29/13) poreski obveznik koji promet proizvoda, odnosno usluga naplaćuje u gotovini obavezan je taj promet iskazivati preko poreske registar kase.

U stavu 3 i 4 navedenog člana zakona je propisana obaveza izdavanja računa od strane poreskog obveznika kupcu proizvoda, odnosno naručiocu usluga, bez obzira da li je to kupac, odnosno naručioc tražio, a kupac je dužan da račun zadrži neposredno po izlasku iz poslovnog prostora i da isti pokaže na zahtjev ovlašćenog lica poreskog organa.

Članom 73a Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost («Službeni list RCG», br. 65/02, ... 79/05 i 16/06 i «Službeni list CG», br.64/08,30/13) je propisano da pravna lica i preduzetnici koji nijesu obveznici poreza na dodatu vrijednost, a koji promet proizvoda, odnosno usluga naplaćuju u gotovini, obavezni su taj promet iskazivati preko registar kasa ili putem posebnih računa, prethodno ovjerenih od strane nadležnog poreskog organa.

Uredbom o upotrebi poreske registar kase i načina evidentiranja prometa proizvoda i usluga preko registar kase (»Sl. List CG« br. 27/08,08/12), bliže je uredjen pojam i upotreba poreske registar kase i način evidentiranja prometa, odnosno usluga koji se naplaćuju u gotovom preko te kase.

Uredbom je precizirano da poreski obveznici koji isporuku proizvoda i usluga naplaćuju u gotovom, obavezni su koristiti isključivo poreske registar kase koje imaju dozvolu za upotrebu od strane Ministarstva finansija, koje su tehnički ispravne i evidentirane kod nadležnog poreskog organa.

Dakle, na osnovu navedenog lica koja ostvaruju promet u gotovini dužna su registrovati taj promet preko fiskalne kase, ili putem posebnih računa, prethodno ovjerenih od strane nadležnog poreskog organa.

5. Kakav je poreski tretman u slučaju prodaje robe koja je kupljena kao sekundarna sirovina na licitaciji kod Osnovnog suda?

Shodno članu 3 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG, broj 65/01 ... 04/06,29/13) predmet oporezivanja PDV je promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu.

Pravilnikom o primjeni Zakona o PDV-u (Sl. List RCG br.65/02,...16/06,30/13) članom 14 je propisano da ako zakonom ovlašćeni organ u postupku prinudne naplate proda određeni proizvod, smatra se da je prodaja izvršena od strane dužnika.

Dakle, ukoliko se radi o popeskom obvezniku koji je registrovan za PDV, prilikom dalje prodaje proizvoda koji su nabavljeni u postupku prinudne naplate na licitaciji, na fakturi koju izdaje kupac obračunava i iskazuje PDV po opštoj stopi. Osnovica za obračun PDV u skladu sa članom 20 Zakona predstavlja vrijednost fakturisane robe bez PDV-a.

6. Na koji način evidentirati promet kod taxi usluga?

Zakonom o porezu na dodatu vrijednost («Sl. list RCG», br. 65/01...04/06 i «Sl. list Crne Gore», br.16/07... broj 29/13), u čl.3 stav 1 propisano je da je predmet oporezivanja PDV

promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu.

U čl. 31 navedenog zakona propisana je obaveza poreskog obveznika da za svaki izvršeni promet proizvoda, ili usluga kupcu izda račun, ili drugi dokumentat.

Članom 32 Zakona propisani su podaci koje mora sadržati račun. Stav 4 ovog člana precizira da je poreski obveznik dužan kupcu proizvoda, odnosno naručiocu usluga izdati račun, bez obzira da li je to kupac, odnosno naručilac zahtijevao.

U čl. 32 stav 8 zakona određeno je da je poreski obveznik koji promet proizvoda, odnosno usluga naplaćuje u gotovini obavezan taj promet iskazivati preko poreske registar kase.

Uredbom o upotrebi poreske registar kase i načinu evidentiranja prometa i usluga preko te kase ("Sl. List CG" br. 27/08, 40/08, 8/12), bliže je uređen pojam i upotreba poreske registar kase i način evidentiranja prometa, odnosno usluga koji se naplaćuju u gotovom preko te kase. Dakle, za evidentiranje prometa može se koristiti uređaj sa fiskalnom memorijom, koji ispunjava tehničke uslove u skladu sa navedenom Uredbom (fiskalna kasa, fiskalni štampač itd).

Poreski obveznik je dužan da odštampa dnevni izvještaj poslije završetka radnog dana ili najkasnije prije početka narednog radnog dana, a isti mu služi kao knjigovodstvena dokumentacija. Poreski obveznici koji rade 24 sata dnevno, dužni su odštampati dnevni izvještaj jednom u toku 24 sata, u približno isto vrijeme.

Članom 13 navedene Uredbe je propisano da poreski obveznik koji evidentira promet preko poreske kase, dužan je da kupcu proizvoda, odnosno usluga odštampa i izda odsječak kasene trake, bez obzira da li kupac proizvoda, odnosno usluga to zahtijeva ili ne.

Poreski obveznik je dužan da odsječak kasene trake izdaje sa svim podacima iz člana 8 stav 2 ove uredbe.

U slučaju neispravnosti poreske kase poreski obveznik je dužan da promet evidentira preko posebnih računa (paragon blokova) koji su prethodno ovjereni od strane poreskog organa.

Nakon otklanjanja nedostataka iz stava 3 ovog člana, poreski obveznik je dužan da promet preko posebnih računa unese u poresku kasu.

Dakle, navedenim zakonskim odredbama nijesu propisana izuzeća za poreske obveznike koji obavljaju usluge taxi prevoza, već su isti dužni da u skladu sa navedenim zakonskim propisima korisnicima svojih usluga kod kojih naplatu vrše u gotovini izdaju fiskalni račun iz poreske registar kase instalirane u vozilu, u slučaju neispravnosti iste promet dužni ste da evidentirate promet preko posebnih računa (paragon blokova) koji su prethodno ovjereni od strane poreskog organa.

[7. Kakav je poreski tretman usluga putničke agencije na ostvarenu agencijsku proviziju u prodaji avio karata?](#)

Shodno odredbama člana 3. Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG br. 65/01...04/06 i „Sl. list Crne Gore“, br.16/07 ...29/13), predmet oporezivanja PDV je promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu, kao i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Za utvrđivanje nastanka poreske obaveze je bitno i mjesto izvršenog prometa. Članom 17. stav 1. Zakona o porezu na dodatu vrijednost, propisano je da se mjestom izvršenog prometa usluga smatra mjesto u kojem poreski obveznik koji pruža usluge, ima svoje sjedište ili poslovnu jedinicu iz koje obavlja usluge ili stalno, odnosno uobičajeno prebivalište, ako nema sjedište ili poslovnu jedinicu.

Članom 34. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", broj 65/02 ... 04/06 i "Sl. list Crne Gore", broj 16/07 ... 29/13), propisano je da se kod usluga posredovanja, mjestom prometa smatra mjesto isporuke proizvoda ili obavljene usluge, za koju je izvršeno posredovanje. O uslugama posredovanja radi se onda kada neko lice radi u ime i za račun naručioca. Ovdje ne spadaju usluge posredovanja u prometu i korišćenju nepokretnosti, kao i posredovanje kod usluga iz člana 17 stav 3 Zakona.

Članom 25 stav 1 tačka 7 Zakona o PDV je propisano da se PDV plaća po stopi od 0% na proizvode i usluge koje se koriste u vezi sa međunarodnim vazdušnim i pomorskim saobraćajem, dok je članom 54 stav 13 Pravilnika o primjeni Zakona o PDV-u propisano, koje su to usluge koje se smatraju uslugama u vezi sa međunarodnim vazdušnim saobraćajem u koje između ostalih spadaju i usluge koje su u direknoj vezi sa opsluživanjem putnika.

Dakle, na osnovu navedenog na usluge koje pružaju putničke agencije, a vezane su za rezervaciju avio karata na međunarodnim linijama prilikom obračuna PDV-a primjenjuje se stopa od 0%.

POREZ NA DOHODAK FIZIČKIH LICA

1. Da li kao fizičko lice koje nije registrovano za obavljanje samostalne djelatnosti, možete odbiti troškove za renoviranje stana prilikom podnošenja godišnje prijave, koji ste izdali pravnom licu?

U slučaju zakupa poslovnog prostora, gdje se kao zakupodavac javlja fizičko lice, a zakupac pravno lice, prilikom svake isplate zakupnine isplatilac je dužan da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku, shodno odredbama člana 49a Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica (Službeni list RCG, br.65/01, 37/04, 78/06 i Sl list CG br.86/09, 40/11, 14/12,62/13)). Osnovica za obračun poreza je 70% ugovorene bruto zakupnine (bez PDV-a), dok se porez akontativno obračunava po stopi od 9%. Na obračunati porez obračunava se prirez, po stopama utvrđenim odlukama lokalne samouprave .

Obaveza zakupodavca je da po isteku godine preda poresku prijavu poreza na dohodak koji će se konačno obračunati po važećoj stopi, a uplate poreza koje je izvršio isplatilac se smatraju uplaćenim akontacijama.

Zakupac (pravno lice), nakon izvršene isplate i obustave poreza, dužan je da sačinjava i dostavlja poreskom organu i zakupodavcu (fizičkom licu) izvještaje: IPPO-1(do 10-og u mjesecu za prethodni mjesec) i IPPO-2 (do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu).

Fizičko lice (zakupodavac) koje je u sistemu PDV, dužno je drugom poreskom obvezniku (zakupcu) dostaviti poreski račun sa obračunatim PDV-om. Osnovica za obračun PDV je ugovorena zakupnina.

Dakle, na osnovu izloženog fizičko lice, dužno je da u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica, na prihode ostvarene od izdavanja u zakup pokretne i nepokretne imovine, po isteku poreskog perioda, podnese poresku prijavu poreza na dohodak nadležnom poreskom organu, a zakupac pravno lice, prilikom svake isplate zakupnine je dužan da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku, shodno odredbama člana 49a Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.

Prilikom podnošenja GPP-FL poreski obveznik u dodatku B –dohodak od imovine i imovinskih prava unosi prihod ostvaren po uplatama od zakupnine u poreskom periodu.

Dakle, na osnovu citiranih odredbi zakona i shodno članu 35 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica rashodima po osnovu imovine i imovinskih prava smatraju se stvarni troškovi nastali u vezi sa ostvarivanjem tih prihoda pod uslovom da su dokumentovani, tako da se troškovi koji su nastali prije ostvarivanja prihoda odnosno početka zakupa ne mogu priznati kao rashod prilikom podnošenja godišnje prijave već su oni vezani za vrijeme trajanja zakupa.

POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA

1. Pojašnjenje kod obračuna i uplate poreza po odbitku u skladu sa članom 29 stav 2 Zakona o porezu na dobit

Odredbama člana 29 Zakona o porezu na dobit pravnih lica (Sl list RCG br.65/01..i Sl list CG br.86/09,61/13) je propisano da je obveznik poreza na dobit dužan da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku na prihode isplaćene po osnovu:

- dividendi i udjela u dobiti koji se isplaćuju rezidentnim i nerezidentnim pravnim i fizičkim licima;

- kamata, naknada za autorska prava i druga prava intelektualne svojine, kapitalnog dobitka, naknada za zakup pokretne i nepokretne imovine, naknada po osnovu konsalting usluga, usluga istraživanja tržišta i revizorskih usluga, koje se isplaćuju nerezidentnom pravnom licu.

Porez po odbitku plaća se po stopi od 9 % na osnovicu koju čini iznos bruto prihoda.

Porez po odbitku obračunava se i plaća po propisima koji važe u momentu isplate prihoda.

Porez po odbitku plaća i poslovna jedinica nerezidentnog pravnog lica kada vrši isplatu naknada iz stava 1, tačka 2 ovog člana.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, ako se naknada pripisuje kao prihod poslovnoj jedinici nerezidentnog pravnog lica, ne plaća se porez po odbitku.

Odredbama člana 29a Zakona o porezu na dobit pravnih lica kod obračuna i isplate poreza po odbitku nerezidentnim pravnim licima je predviđeno da se primjenjuju odredbe Ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, pod uslovom da nerezident dokaže status rezidenta države sa kojom je Crna Gora zaključila Ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i da je nerezident stvarni vlasnik prihoda.

Dakle na osnovu navedenog da bi isplatio prihod domaće pravno lice primjenjivalo odredbe ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, potrebno je da postoji potpisan i ratifikovan Ugovor između Crne Gore i zemlje čiji je rezident primalac prihoda, da su ispunjeni uslovi propisani predmetnim ugovorima i da za to postoje validna dokumentacija u knjigovodstvu domaćeg poreskog obveznika.

2. Kakav je postupak oporezivanja isplate neraspoređene dobiti osnivaču iz Ujedinjenih Arapskih Emitara na osnovu člana 11 stav 1 Ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između Crne Gore i Ujedinjenih Arapskih Emitara?

Odredbama člana 29a Zakona o porezu na dobit pravnih lica (Sl list RCG br.65/01..i Sl list CG br.86/09,61/13) kod obračuna i isplate poreza po odbitku nerezidentnim pravnim licima je predviđeno da se primjenjuju odredbe Ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, pod uslovom da nerezident dokaže status rezidenta države sa kojom je Crna Gora zaključila Ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i da je nerezident stvarni vlasnik prihoda.

Dakle na osnovu navedenog da bi rezident ostvario svoja prava, potrebno je da postoji potpisan i ratifikovan Ugovor između Crne Gore i zemlje čiji je rezident.

Kako je na snazi Ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja potpisan između Crne Gore i Ujedinjenih Arapskih Emitara, članom 11 predmetnog ugovora regulisana oblast oporezivanja dividendi.

Dividende koje isplaćuje kompanija rezident države ugovornice rezidentu druge države ugovornice mogu se oporezivati u toj drugoj državi.

Dividende se mogu oporezivati i u državi ugovornici čiji je rezident kompanija koja isplaćuje dividende, u skladu sa zakonima te države, ali ukoliko je stvarni vlasnik dividendi rezident druge države ugovornice, tada tako utvrđeni porez ne može biti veći od:

- (1) 5 odsto bruto iznosa dividendi ako je stvarni vlasnik kompanija koja neposredno ili posredno ima najmanje 5 odsto kapitala kompanije koja isplaćuje dividende;
- (2) 10 odsto bruto iznosa dividendi u svim drugim slučajevima.

Nadležni organi država ugovornica će međusobno odrediti način primjene navedenih ograničenja.

Ovaj stav ne utiče na oporezivanje dobiti kompanije iz koje se isplaćuju dividende.

Izuzetno od odredaba stava 1 i 2, dividende koje se obračunavaju u državi ugovornici i isplaćuju vladi druge države ugovornice se ne oporezuju.

Izraz „**dividende**“, u ovom članu, označava dohodak od akcija ili drugih prava učešća u dobiti koja nisu potraživanja duga, kao i dohodak od drugih prava kompanije koji je poreski izjednačen sa dohotkom od akcija u zakonima države čiji je rezident kompanija koja vrši raspodjelu.

Odredbe stava 1. i 2. ovog člana ne primjenjuju se ako stvarni vlasnik dividendi, rezident države ugovornice, obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici čiji je rezident kompanija koja isplaćuje dividende preko stalne jedinice koja se nalazi u toj državi ili obavlja u toj drugoj državi samostalne lične djelatnosti iz stalne baze koja se nalazi u toj državi, a akcije na osnovu kojih se dividende isplaćuju stvarno pripadaju stalnoj jedinici ili stalnoj bazi. U tom slučaju primjenjuju se, prema potrebi, odredbe člana 8. ili člana 15. ovog ugovora.

Ako kompanija koja je rezident države ugovornice ostvaruje dobit ili dohodak iz druge države ugovornice, ta druga država ne može da zavede porez na dividende koje isplaćuje kompanija, osim ako su te dividende isplaćene rezidentu te druge države ili ako akcije na osnovu kojih se dividende isplaćuju stvarno pripadaju stalnoj jedinici ili stalnoj bazi koja se nalazi u toj drugoj državi, niti da neraspodjeljenu dobit kompanije oporezuje porezom na neraspodjeljenu dobit kompanije, čak i ako se isplaćene dividende ili neraspodjeljena dobit u potpunosti ili djelimično sastoje od dobiti ili dohotka koji su nastali u toj drugoj državi.

Dakle, isplatilac prihoda koji se isplaćuju nerezidentnom pravnom licu po osnovu dividendi u svrhe obračuna poreza po odbitku, ukoliko ispunjava uslove iz ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja prilikom isplate dividendi poziva se na odredbe iz ugovora, uz obezbjeđenje dokumentacije koja potkrepljuje ispunjenost uslova, a u svim drugim slučajevima dužan je da obračuna porez po odbitku po stopi od 9% na osnovicu koju činu iznos bruto prihoda.

3. Kakav je poreski tretman za pravna lica kod kojih je pokrenut postupak stečaja?

Odredbama člana 6 Zakona o računovodstvu i reviziji (“Službeni list CG”, br.80/08 i 32/11) je propisano da su pravna lica dužna da pripreme godišnje finansijske iskaze i konsolidovane iskaze sa stanjem na dan 31. decembra poslovne godine, odnosno na dan registracije statusnih promjena (spajanje, pripajanje, podjela) i na dan donošenja odluke o dobrovoljnoj likvidaciji pravnog lica. Ovim zakonom pravna lica koja su u stečaju nijesu izuzeta od obaveze da sačinjavaju finansijske iskaze i da ih podnose Porekoj upravi do 31. marta tekuće godine.

Takođe, ni odredbama Zakona o porezu na dobit ("Službeni list RCG", br.65/01 ... 80/04 i "Službeni list CG", br.40/08 ... 86/09 I 14/12) pravna lica u stečaju nijesu izuzeta od obaveze da sastavljaju i podnose poresku prijavu poreza na dobit pravnih lica.

Članom 3 Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica ("Sl. list Crne Gore", br. 05/11) je propisano da pravno lice, koje je u toku izvještajne godine imalo statusnu promjenu ili je nad njim otvoren postupak stečaja, odnosno likvidacije, u godišnjim finansijskim iskazima, u koloni za tekuću godinu, prikazuje podatke o poslovanju za cio izvještajni period objedinjeno u neto iznosu, i to posle prebijanja rezultata utvrđenog prije i poslije navedene promjene. Na svim obrascima pravnog lica, stavlja se naznaka "statusna promjena", "stečaj" ili "likvidacija".

Pravno lice, iz stava 1. ovog člana u godišnjim finansijskim iskazima unosi podatke o poslovanju za sve učesnike u statusnoj promjeni, a u napomenama objelodanjuje informacije o učesnicima i vrsti promjene. Takođe je članom 4 i 5 ovog pravilnika propisan postupak popunjavanja pozicija finansijskih iskaza - obrazaca(bilansa stanja/bilansa uspjeha) kod pravnih lica kod kojih je pokrenut postupak stečaja.

Članom 13 Pravilnika o primjeni zakona o PDV je propisano da isporuke u postupku likvidacije i postupku stečaja podliježu oporezivanju PDV-om , što znači da pravno lice iako je u postupku stečaja obavezno je da za oporezive isporuke izdaje PDV račune i podnosi mjesečne prijave PDV-a u rokovima i na način kako je propisano Zakonom o PDV-u.

Što se tiče obaveze revizije finansijskih iskaza shodno članu 12 stav 1 Zakona o računovodstvu i reviziji , revizija finansijskih iskaza je obavezna za akcionarska društva , velika pravna lica I matična pravna lica koja zajedno sa zavisnim pravnim licima , ispunjavaju uslove za svrstavanje u kategoriju velikih pravnih lica.

Dakle, predmetnim zakonskim odredbama nije predviđeno izuzeće za akcionarska društva u stečaju u smislu revizije finansijskih iskaza.

Članom 111 Zakona o stečaju ("Sl. list Crne Gore", br. 01/11) je propisano da je stečajni upravnik u obavezi da sačini početni stečajni bilans i izvještaj o ekonomsko-finansijskom položaju stečajnog dužnika, i to na način:

- (1) Stečajni upravnik je dužan da, u roku od 30 dana od dana preuzimanja imovine i prava stečajnog dužnika, sačini početni stečajni bilans u kome će navesti i uporediti aktivu i pasivu stečajnog dužnika.
- (2) Stečajni sudija može, na predlog stečajnog upravnika, rok iz stava 1 ovog člana produžiti ako postoje opravdani razlozi.
- (3) Stečajni upravnik je dužan da podnese sudu i odboru povjerilaca početni stečajni bilans sa izvještajem o ekonomsko-finansijskom položaju stečajnog dužnika sa procjenom mogućnosti reorganizacije, najkasnije pet dana prije dana održavanja prvog povjerilačkog ročišta.

Dakle, sve obaveze privrednog društva kad kojeg je otvoren postupak stečaja su utvrđene i regulisane odredbama Zakona o stečaju.

Pravno lice kod kojih je pokrenut postupak stečaja, Poreskoj upravi podnose pored godišnjeg finansijskog izvještaja i finansijske izvještaje na dan otvaranja stečajnog postupka, odnosno zaključenja stečajnog postupka.

4. Da li su sindikalne organizacije i NVO dužne da predaju završne račune Poreskoj upravi?

Zakonom o nevladinim organizacijama ("Sl. list Crne Gore", br. 39/11) je uređen postupak osnivanja, registrovanja, djelovanja, povezivanja i prestanak rada nevladinih organizacija. Nевladine organizacije, u smislu ovog zakona, su nevladina udruženja i nevladine fondacije.

Članom 28. ovog Zakona propisano je da nevladina organizacija stiče imovinu od članarine, dobrovoljnih priloga, poklona, donacija, zaostavštine, kamata na uloge, dividendi, zakupnine, prihoda od privredne djelatnosti i na drugi način koji nije u suprotnosti sa zakonom.

Nevladina organizacija ima svojstvo pravnog lica koje se stiče danom upisa u registar.

Na osnovu odredbi čl.33 Zakona o poreskoj administraciji Pravno lice je dužno da o svim promjenama koje nastanu u toku poslovanja, a odnose se na upisane podatke u registar, obavijesti nadležnu područnu jedinicu Poreske uprave, u roku od 15 dana od dana nastanka promjene, izuzev za promjenu glavnog mjesta poslovanja, gdje je taj rok 5 dana od dana nastanka te promjene (čl. 30 Zakona).

U pogledu ekonomskog statusa NVO, članom 29 Zakona o nevladinim organizacijama je propisano da nevladina organizacija može neposredno obavljati privrednu djelatnost utvrđenu statutom ako se za obavljanje te djelatnosti upiše u registar privrednih subjekata.

Ukoliko prihod od privredne djelatnosti u tekućoj godini prelazi iznos od 4.000 eura, nevladina organizacija ne može neposredno obavljati privrednu djelatnost do kraja tekuće godine.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, nevladina organizacija može nastaviti da obavlja privrednu djelatnost do kraja tekuće godine pod uslovom da prihod od te djelatnosti u tekućoj godini ne pređe 20% ukupnog godišnjeg prihoda u prethodnoj kalendarskoj godini.

Dobit ostvarena obavljanjem privredne djelatnosti mora se upotrijebiti na teritoriji Crne Gore za ostvarivanje ciljeva radi kojih je nevladina organizacija osnovana.

Nevladina organizacija obavlja privrednu djelatnost saglasno posebnim propisima kojima se uređuju uslovi za obavljanje te vrste djelatnosti.

Prihod koji nevladina organizacija ostvari preko iznosa iz st. 2 i 3 ovog člana uplaćuje se u budžet Crne Gore.

Takođe ukazujemo na odredbe čl. 1 stav 1 i 2 Zakonom o računovodstvu i reviziji kojim je utvrđeno da se odredbama ovog zakona uređuju uslovi i način vođenja poslovnih knjiga, sastavljanje i prezentacija finansijskih iskaza kao i uslovi i način provođenja postupka i vršenja revizije finansijskih iskaza i druga pitanja od značaja za računovodstvo i reviziju i da se ove odredbe primjenjuju na pravna lica.

Nevladina udruženja i organizacije samom registracijom stiču svojstvo pravnog lica.

Prema članu 4 navedenog zakona pravna lica vode poslovne knjige po sistemu dvojnog knjigovodstva i sastavljaju finansijske izvještaje koje Poreskoj upravi podnose do 31 marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Dakle, NVO su dužne da kao pravno lice vodite poslovne knjige i da svoje računovodstvo uskladite sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji.

Što se tiče podnošenja prijave poreza na dobit pravnih lica, isto je regulisano članom 6 Zakona o porezu na dobit pravnih lica, u kome je propisano da porez na dobit ne plaćaju nevladine organizacije, ako su u skladu sa posebnim zakonom osnovane za obavljanje nedobitne djelatnosti.

Iz navedenog proizilazi da su nevladine organizacije obveznici poreza na dobit za slučaj da obavljaju dobitnu djelatnost, pa u vezi sa tim i podnose poreskom organu prijavu poreza na dobit pravnih lica do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Kada je u pitanju obveza sastavljanja finansijskih iskaza, odnosno dostavljanje bilansa stanja i bilansa uspjeha Poreskoj upravi, shodno članu 6a stav 1 i 2 Zakonom o računovodstvu i reviziji

takva obaveza je propisana za velika, srednja i mala pravna lica u skladu sa specifikacijom iz člana 30 istog zakona.

5. Kakve su obaveze rezidentnog pravnog lica koje od svog nerezidentnog pravnog lica primi dividendu iz neraspoređene dobiti, pri čemu je nerezidentno lice platilo dio poreza po odbitku koji se odnosi na dividende?

Međukompanijske dividende regulisane su članom 34a i 34b Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list RCG", broj 65/01 ... 61/13), po kojem se prihodi od dividendi iz nerezidentne filijale uključuju u prihode rezidentnog matičnog preduzeća.

Članom 34a je propisano da:

- Matičnom preduzeću - rezidentnom obvezniku Crne Gore može se umanjiti obračunati porez na dobit za iznos koji odgovara porezu koji je njegova nerezidentna filijala platila u drugoj državi, na dividende koje se uključuju u prihode matičnog preduzeća.
- Prihodi od dividendi iz nerezidentne filijale uključuju se u prihode rezidentnog matičnog preduzeća u iznosu uvećanom za plaćeni porez po odbitku na isplaćene dividende iz stava 1 ovog člana.
- Poreski kredit iz stava 1 ovog člana može se koristiti za umanjenje obračunatog poreza matičnog preduzeća, najviše do iznosa poreza koji bi po odredbama ovog zakona bio obračunat na dobit, odnosno na dividendu.
- Neiskorišćeni dio poreskog kredita iz stava 1 ovog člana može se prenijeti na račun poreza matičnog preduzeća iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Član 34b je propisano da:

- Pravo na poreski kredit iz člana 34a ovog zakona ima matično preduzeće koje je neprekidno u periodu od najmanje godinu dana, koji prethodi podnošenju poreske prijave posjedovalo 10% ili više akcija, odnosno udjela nerezidentne filijale.
- Obveznik iz stava 1 ovog člana dužan je da nadležnom poreskom organu podnese odgovarajuće dokaze o veličini svog učešća u kapitalu nerezidentne filijale, dužini trajanja tog učešća i porezu koji je filijala platila u drugoj državi, zajedno sa njenim bilansom uspjeha.
- Odredbe st. 1 i 2 ovog člana, shodno se primenjuju i u slučaju kada matično preduzeće ostvaruje posrednu kontrolu nad nerezidentnom filijalom kroz posjedovanje 10% ili više akcija, odnosno udjela druge nerezidentne filijale.
- Način ostvarivanja prava na poreski kredit iz stava 1 ovog člana bliže uređuje ministarstvo nadležno za finansije.

Sporazum o otklanjanju dvostrukog oporezivanja ima pretežnu važnost u odnosu na odredbe Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

Ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu sa Republikom Srbijom objavljen je u «Sl. List Crne Gore - Međunarodni ugovori», br. 16 od 24.11.2011. godine i stupio je na snagu osmog dana od dana objavljivanja, te ukazujemo na bitne odredbe ovog ugovora, vezano za oporezivanje dividendi:

U členu 10 stav 1 navedenog ugovora propisano je da dividende koje isplaćuje kompanija rezident države ugovornice rezidentu druge države ugovornice mogu se oporezivati u toj drugoj državi.

U stavu 2 istog člana određeno je da se dividende mogu oporezivati i u državi ugovornici čiji je rezident kompanija koja isplaćuje dividendu i to u skladu sa zakonima te države, ali ako je stvarni vlasnik dividendi rezident druge države ugovornice, razrezan porez ne može biti veći od 10% bruto iznosa dividendi. Ovaj stav ne utiče na oporezivanje dobiti kompanije iz koje se dividende isplaćuju.

Odredbe st. 1 i 2 člana 10 navedenog Ugovora ne primjenjuju se ako stvarni vlasnik dividendi, rezident države ugovornice, obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici čiji je rezident kompanija koja isplaćuje dividende preko stalne poslovne jedinice koja se nalazi u toj državi ili obavlja u toj drugoj državi samostalne lične djelatnosti iz stalne baze koja se nalazi u toj državi, a akcije na osnovu kojih se dividende isplaćuju stvarno pripadaju stalnoj poslovnoj jedinici ili stalnoj bazi. U tom slučaju primjenjuju se, prema potrebi, odredbe čl. 7 ili člana 14 ovog ugovora.

Sporazum o otklanjanju dvostrukog oporezivanja ima pretežnu važnost u odnosu na odredbe Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

RAZNO

1. Pojašnjena u vezi produženja registracije putničkog motornog vozila marke VOMLKS VAGEN koje je kupilo fizičko lice od pravnog lica DOO „XY“, i da li je kupac predmetnog vozila oslobođen plaćanja poreza na promet upotrebljivanih motornih vozila jer je na fakturi obračunat i iskazan PDV od strane prodavca?

Kada se radi o prometu upotrebljivanih motornih vozila, ukazujemo na poreski tretman tog prometa, odnosno da li isti podliježe oporezivanju porezom na dodatu vrijednost ili porezom na promet upotrebljivanih motornih vozila.

Jedna situacija je kada prodavac putničkih vozila, pravno lice ili preduzetnik, u cilju dalje prodaje, nabavlja takva vozila iz inostranstva. S obzirom da se pri uvozu plaća PDV, prodavac, pod pretpostavkom da je registrovani PDV obveznik, ima pravo na odbitak ulaznog PDV-a i prilikom prodaje istih dužan je da obračuna i na fakturi iskaže PDV.

Druga je situacija kada se vrši unutrašnji promet upotrebljivanih putničkih vozila, kada prodavac, u svrhu dalje prodaje, od fizičkih lica, ili pak pravnih lica koja nijesu imala pravo na odbitak ulaznog PDV-a pri nabavci tih vozila, a nabavlja vozila koja su već registrovana u Crnoj Gori, nema pravo na odbitak ulaznog PDV-a, pa se shodno članu 4. stav 4. Zakona o porezu na dodatu vrijednost («Sl. list RCG», broj 65/01 ... 04/06 i «Sl. list Crne Gore», broj 16/07,40/11,29/13), ne smatra prometom koji podliježe oporezivanju po ovom Zakonu. Takav promet podliježe obavezi obračuna poreza na promet upotrebljivanih motornih vozila, u skladu sa članom 4. i članom 5. Zakona o porezu na promet upotrebljivanih motornih vozila, plovni objekata, vazduhoplova i letilica ("Sl. list RCG", br. 55/03 ...40/11), po stopi od 5%, na osnovicu koju čini tržišna vrijednost u trenutku nastanka poreske obaveze. Poreski obveznik poreza je kupac, odnosno sticalac upotrebljivanih putničkih i ostalih motornih vozila.

Dakle, na osnovu naprijed navedenog poreski obveznici koji se bave prometom putničkih automobila, a koji su u skladu sa članom 37 stav 5 Zakona o PDV imali pravo na odbitak ulaznog poreza plaćenog prilikom nabavke, prilikom prodaje na fakturi obračunavaju i iskazuju PDV.

Prema tome, ukoliko je obveznik PDV prilikom uvoza, odnosno nabavke motornih vozila, odnosno plovila za sport i rekreaciju imao pravo na odbitak ulaznog PDV u tom slučaju prilikom prodaje tih vozila postoji obaveza fakturisanja i plaćanja PDV. Kod takvog prometa kupac navedenog vozila odnosno plovila za sport i rekreaciju nije u obavezi da plaća porez na promet upotrebljivanih vozila, jer navedena transakcija podliježe plaćanju PDV. Međutim, kod prodaje motornih vozila za koje obveznik PDV pri njegovoj nabavci nije imao pravo na odbitak ulaznog PDV, postoji obaveza plaćanja posebnog poreza na promet, čiji je obveznik kupac tog vozila.

U konkretnom slučaju u vezi produženja registracije PMV marke VOMLKS VAGEN tip JETTA koje je kupilo fizičko lice od pravnog lica DOO „XY“ koje je registrovano za prodaju motornih vozila, a istovremeno je PDV obveznik, kupac predmetnog vozila fizičko lice je oslobođeno plaćanja poreza na promet upotrebljivanih motornih vozila jer je na fakturi obračunat i iskazan PDV od strane prodavca.

2. „Da li se plaća porez na zemljište na kojem se ništa ne gaji/proizvodi, nema izgrađenih objekata ali je dozvoljena gradnja po DUP-opština Budva“?

S tim u vezi obavještavamo Vas da obračun i naplata poreza na nepokretnost nije u nadležnosti Poreske uprave Crne Gore, već u nadležnosti lokalne samouprave na čijoj se teritoriji nalazi nepokretnost shodno odredbama Zakona o porezu na nepokretnosti („Sl.RCG“ br.65/01 i „Sl.list CG“ br.75/10).

Odgovor na pitanje o zaduženju porezom na nepokretnosti za navedeno zemljište možete tražiti od organa jedinice lokalne samouprave Budva na čijem području se isto nalazi.

3. Kakva je procedura za preorijentisanje iz djelatnosti preduzetnika u Društvo sa ograničenom odgovornošću.

Kao prvo morate se odjaviti kao preduzetnik iz registra poreskih obveznika kod Poreske uprave ili CRPS-a, a nakon izvršenog inspekcijskog nadzora, po zahtjevu za brisanje iz registra poreskih obveznika.

Registracija privrednih subjekata u Crnoj Gori vrši se u Centralnom registru privrednih subjekata.

Istovremeno, podnošenjem registracione prijave kod CRPS-a, izvršiće se i opšta poreska registracija, kojom ćete dobiti rješenje o PIB-u. Takođe, ukoliko želite da se registrujete za PDV, možete obrazac PR PDV-1, istovremeno podnijeti sa obrascem za navedene registracije.

Podaci koji slijede nakon dobijanja statusa pravnog lica, odnosno dobijanja rješenja o poreskoj registraciji (PIB), odnosno dobijanja rješenja o registraciji za PDV: prijava zaposlenih radnika, odnosno otvaranje objekata (ukoliko ih ima), podnose se kod nadležne područne jedinice Poreske uprave, prema glavnom mjestu poslovanja.

Preporučujemo vam da vaša pitanja razjasnite u neposrednom kontaktu sa službenicima za pomoć i pružanje usluga poreskim obveznicima u Područnoj jedinici Poreske uprave.

4. Kakav je poreski status privrednog društva u slučaju statusnih promjena spajanja dva društva pripajanjem pri kojem, jedno od tih društava ima imovinu (nepokretnosti)?

Članom 22. Zakona o privrednim društvima ("Sl. list RCG", br. 06/02, "Sl. list Crne Gore", br. 17/07, 80/08), je propisano da se privredno društvo može restrukturirati spajanjem, podjelom na dva ili više društava, odvajanjem uz osnivanje jednog ili više društava i promjenom organizacionog oblika, a da se restrukturiranje može vršiti samo kad je imovina društva veća od njegovih obaveza. Društvo kod kojeg je pokrenut stečajni postupak restrukturira se u skladu sa zakonom kojim se uređuje insolventnost privrednih društava.

Iz naprijed navedenog proizilazi da se restrukturiranje društva spajanjem može vršiti kada se jedno ili više društava pripajaju postojećem društvu prenosom cjelokupne imovine i obaveza

na to društvo, odnosno spajanje dva ili više starih društava pri čemu formiraju novo društvo koje se naziva društvo-preuzimalac.

U slučaju navedenih statusnih promjena, a saglasno uputstvima Poreske uprave za postupanje u ovakvim situacijama, potrebno je da poreski obveznik obavijesti Poresku upravu o nastaloj statusnoj promjeni, a ova će u zavisnosti od oblika statusne promjene pokrenuti postupak prestanka registracije "starih" društava, a nova firma i firma kojoj se druge firme pripajaju, preuzima njihove eventualno neizmirene poreske obaveze.

Dakle, nastale poslovne promjene u pogledu obaveza i potraživanja starih društava i prenos istih na nova društva, evidentiraju se u poslovnim knjigama novonastalog društva, odnosno društva kojem se pripajaju firme kojima je prestala registracija, te nakon sprovedenih provjera i podnošenja izmijenjenih poreskih prijava iz nadležnosti Poreske uprave, dovodi se saldo stare firme na "0", sprovodi postupak prestanka starih, a nova firma zadužuje za obaveze starih firmi.

Obračunavanje i plaćanje poreza na dobit, nova firma će vršiti kao i sve druge firme u saglasnosti sa odredbama čl. 39 – 42 Zakona.

Poreski tretman statusnih promjena i likvidacije su na jasan način propisani čl. 26 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list RCG", broj 65/01 ... 80/04, "Sl. list Crne Gore", broj 40/08 ...61/13), te isti nije potrebno posebno komentarisati.

Članom 7. stav 1. Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Sl. list RCG“, broj 65/01 ... 04/06 i „Sl. list Crne Gore“, broj 16/07 ... 29/13) , propisano je da se prometom proizvoda ne smatra prenos cjelokupne imovine ili dijela imovine sa ili bez naknade ili kao ulog, ukoliko sticatelj imovine koji je poreski obveznik ili je izvršenjem prenosa postao poreski obveznik nastavi da obavlja istu djelatnost. U tom slučaju se smatra da sticatelj imovine stupa na mjesto njenog prenosioca.

Takođe članom 13 Zakona o porezu na promet nepokretnosti «Sl. list Crne Gore», broj 36/13) je propisano da se, porez na promet nepokretnosti ne plaća u slučaju kada se nepokretnost unosi u privredno društvo kao osnivački ulog ili se povećava osnovni kapital, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima. Porez na nepokretnost se ne plaća i u slučaju kada se nepokretnost stiće u postupku pripajanja, spajanja i razdvajanja privrednih društava koje se vrše u skladu sa zakonom.

5. Da li je privredno društvo u obavezi da Poreskoj upravi dostavi potvrdu o kategoriji invalidnosti za zaposlenog od rehabilitacione komisije biroa rada?

Po definiciji, lice sa invaliditetom, u smislu zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom ("Sl. list Crne Gore", broj 49/08 ... 39/11), je lice sa trajnim posljedicama tjelesnog, senzornog, mentalnog ili duševnog oštećenja ili bolesti, koje se ne mogu otkloniti liječenjem ili medicinskom rehabilitacijom, a koje se suočava sa socijalnim i drugim ograničenjima, koja su od uticaja na radnu sposobnost i mogućnost zapošljavanja, održavanja zaposlenja i napredovanja u njemu i koje nema mogućnosti ili ima smanjene mogućnosti da se, pod ravnopravnim uslovima, uključi na tržište rada.

Lica sa invaliditetom ostvaruju pravo na profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje, na način i pod uslovima propisanim zakonom, kolektivnim ugovorom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava.

Nadzor nad primjenom Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom vrši organ državne uprave nadležan za poslove rada i zapošljavanja (Ministarstvo).

U nadležnosti Poreske uprave, kada je u pitanju pomenuti zakon je, kontrola obračuna i plaćanja doprinosa iz čl. 22 ovog Zakona, u skladu sa zakonom kojim je uređena poreska administracija.

Na osnovu naprijed navedenog, može se konstatovati da nije neophodno da poslodavac koji zaposli lice sa invaliditetom, Poreskoj upravi dostavlja potvrdu o kategoriji invalidnosti. Poreska uprava u okviru svojih ovlašćenja i nadležnosti, u postupku inspekcijskog nadzora utvrđuje ispravnost obračuna i plaćanja poreza i drugih budžetskih prihoda, a time i ispravnost obračuna i plaćanja dažbina proisteklih po osnovu zapošljavanja invalidnih lica.